

SLOVENSKI NAROD.

Inštitut za dom popoldne, izvenčni nedelje in prazniki.
Impratni prostor 1 m/m × 54 m/m za navadne in male oglice 80 vin.,
za vrhove razglate 1:20 K, za poslano in reklame 2 K. — Pri naročilu
nad 10 objav popust.

Vprašanje gde inseritoru naj se pošlji znak za odgovor.

Upraviteljstvo "Slov. Naroda" in "Narodna Tiskarna" Knaflova
ulica št. 5, pristlana. — Telefon št. 90.

"Slovenski Narod" velja v Ljubljani in po pošti:		V zasebnosti:	
celoletno naprej plačan	K 120—	celoletno	K 140—
polletno	60—	polletno	70—
3 mesečno	30—	3 mesečno	35—
1	10—		12—

Novi naročniki naj pošljijo v prvič naročino vedno **popust** po naročnosti.

Na samo pismena naročila brez poslatve denarje se ne moremo oskrbiti.

Upraviteljstvo "Slov. Naroda" Knaflova ulica št. 5, L. nadstropje.
Telefon št. 34.

Bogino spoznoma je podpisano in zadetno izkrovljeno.

Edini civilist, ljubljanski župan, se je načrtoval na vroča.

Pošamečna številka velja 60 vinarijev.
Poština pačaljana.

Slovenska ljudska stranka za uničenje našega premoženja.

Klerikalci so se v svojem časopisu, na čelu jih »Slovenec«, zelo radi sklicevali v valutnem vprašanju na stališče, ki so ga zavzemale naše in hrvatske gospodarske organizacije. Prizadevanje teh korporacij pa je bilo odločno naperjeno zoper izvedbo valutne reforme, ki temelji po novih ukrepnih finančnega ministra Jankovića na tem, da se vzame kroni definitivno % njene vrednosti. Ta razvrednostitev krone je nujna posledica vnebovijoče in gospodarsko do cela neupravljene relacije 1 : 4. Za promet v naši državi more in mora biti merodajna le kupovalna sila obeli novcev. Hrvatski gospodarski krogci so naravnost izvrstno dokazali pravilnost tega stališča, zlasti je tačnik Saveza novčnih zavoda v Zagrebu ponovno odlično izprščal vso krivčnost razmerja 1 : 4. Zgodilo se je to na znani valutni anketi v Beogradu in na raznih manifestacijskih zborovanjih. Odprno to gibanje je imelo svoje žarišče in središče v Narodnem klubu, naši klerikalci so v opoziciji ogenj odpora netili po svojem časopisu cele tedne. Tako je Hrvat podkupil, dr. Korošec in SLS sta podpisala, sedaj pa pride oblast in ministriški portefej klerikalcev pa vse to porobili. Danes so klerikalci gg. Korošec, Brejc in pa njih zavezniki na vladu, vso moč so si prilastili. Sedaj, ko bi imeli pokazati, da jim je res za poštenje in upravljene zahteve našega naroda, so naenkrat pozabili na vse svoje obljube, priskege in sklepe. Naši našemu narodu konfiscirajo in uničijo nanačne finančne

operacije, kakor zovejo to šušmarijo v Beogradu, tri četrtna njenega težko pridobivenega premoženja, za to so Slovenska Ljudska Stranka in njen ministerialni vodnik stepli in gluhli. Eno le je jih je potrebno: To je njihov osebni blagor! Ohranili se na vladu, imeti sijalne dohodke iz ministrskih, poverjeniških in predsedniških plač, komandirati, to je vprašanje. Ali pri valutni reformi naš narod pride na beraštvo in na kant, to je vodnik Slovenske Ljudske Stranke sedaj naenkrat vse eno. To so zanje izvršene činjenice. Gospoda Korošca so slikali za silno spretnega politika. Sedaj pa je naenkrat tako okoren in neroden, da si niti ne upa v ministarskem svetu spraviti na razgovor valutno vprašanje. Klerikalcev dolžnost je izposlovati takoj v ministarskem svetu sklep: »Več izdana relacija se stavlja izvan kreposti.« To je zahteva (glej »Slovenec« z dne 19. februarja 1920) gospodarskih organizacij vseh Prečanov z dne 15. februarja t. l. »Slovenec« in VLS se je ponovno nanjo skliceval, kadar mu je to privajalo za pobiranje nasprotnje vlade. Zahteva je pravična in izvedljiva. Ali sedaj, ko je klerikalna stranka v političnih nebesih, le pa nezbilja na potrebe slovenskega državstva in slovenskega gospodarstva. Ljudstvo ni program te prodana, za to, da klerikalni pravki drže moč, oblast in dohodke v rokah. Konstatiramo, da klerikalna stranka gleda in sodeluje, ko se uničuje naše imetje, dasi bi se temu morala upreti z vso silo.

— *

sporekla z jezično gospodinjo zaradi petroleja, ki sem ga požgal ob teh krasnih delih! Kolikor mi je za to zletel siromašni študentovski kovčeg na cesto in ga je bilo treba zopet zvijačno utihotapiti nazaj pod vegasto postelj. (Bog bodi milosten tej študentovski matni, če je še kje med živimi! Dovolj je bila že kaznovana, ko jo se zadebla kap baš na — jezik.) In — »Quo vadis«, kako smo se gnetili in suvali zanj pred blagajno v kinu!

Da, to je bil Henrik Sienkiewicz, ki ste bili i vi tako navdušeni zanj. Ali ste bili za to tako navdušeni, ker je bil Poljak? Najbrž za to, ker je tako lepo pisal, pa naj bi bil magari Hotentot... In vendar, kdor je paznej čital v njegovih knjigah, je moral zmirom bolj spoznavati, da je zemlja, ki jo je opisoval, ponajveč slavjanska, če že ne poljska, in da so junaki, ki jih je risal v svojih romanih, tolkokrat nekam domačih itc... Poleg Sienkiewiczevih romanov smo naleteli včasih tudi na kak droben fejtton, ki je nosil ime poljskega avtorja. Naša opera je zapela par poljskih oper, naša drama zaigrala par poljskih dram in tako smo prislično s Poljaki opravili.

Bratje ob Visli nam gotovo ne bodo zamerili, če se jim tako odkritosrčno izpovemo. Res, da smo bili tudi sami nekaj krivi, največ pa so bile krive razmere, ki so nas flăidle, da še svojih najblžjih krvnih bratov nismo poznali doči več nego po imenu. »Divide et impera!«

Hvala Bogu in če sami hočemo, žalostnih časov je za vselej konec. Zdaj imamo vso priliko, da dohitimo in popravimo, kar smo zamujali dolge veke. Nikdar več se nam ni treba batiti, ki bi nas mogel preganjati vsled takozvanega »panslavizma«.

Res je, momentano še doma ni vse tako v redu, kakor bi bilo treba. Tudi cirilica, ki smo se je bili pričeli tako navdušeno učiti, da je že šolarčkom lezla iz prstov na kak nobeljen zid, nam neče več tako rada v glavo. Pa ta pojav je gotovo le prehodnega pomena. Kar je z bratko krvjo zvezzano in prepojeno, ne ugonobi več nobena sila pod nebom. Narodu pa je potreba volje, volje in zopet volje!

In to voljo bi lahko posneli od Poljakov. Koliko briški izkušen je moral tekom stoletij prestati poljski narod, da se je mogel vzdržati na površju! Ni bilo dovolj, da so ga trgali tuji, Še krvni bratje so vadili za njegov plasti. Vse to ogromno gorje so prebolevali Poljaki v plemenitem bonusu in trdnji veri v svetlo svobo-

do. Ali ne kažejo vse prilike, da bo tisoče in tisoče naših rodnih bratov doletela poljska usoda? Naj bi se ti naši bratje naučili od Poljakov, da živa vera v narod premaga prej ali sile vsako robstvo! Mi pa, kolikor nas diha svoboda, naj bi se učili od Poljakov goreče ljubezen in njihova vera bi rodili nevpogljivo upanje, da vzdide tudi Jugoslaviji nekoč solnce velikega odrešenja.

Med vojno se mi je nudila prilika, da sem mogel v daljni Besarabiji in na Podolju prej občevati v poljski družbi. Izpoznał sem krasne ljudi!

Ze spomladi pred prevratom smo tam pod Dniestrom zaupno kramljali o stvareh, ki se jim je takrat že reklo, da so »velezadalske«. Na meni je sicer viselo odelo avstrijskega oficira, ali starci Gorecka je dobro veden, da pod tem odelom ni nič avstrijskega. Tudi gospa Gorecka ni bila drugačnih misli. Mladi Matulko, ki se je do revolucije klatil po različ-

nih bojiščih v uniformi carskega počrnila in si za to pridobil precej živkovnih znanosti, je moral med Gorickim in mano posredovati večkrat kot tolmač, zakaj moja poljsčina je imela še kako revno zakladnico. Matulkova sestra Kazimirka, ki je bila gospodarica dvorca in obsežnega posestva, se je vrlo radu udeleževala naših zaupnih razgovorov, v kolikor ji je pač pripusčal čas.

Pod njeni streho sem prvič okupil veliko poljsko gostoljubnost. Res, da so bili premožni ljudje in je bila brez škode obložena njihova mita z najokusnejšimi jemi, kadarkoli so me povabili k njej, ali nehotje sem mislil na veliko zadrgo, ko bi me ti dobrimi ljudje obiskali kdaj v mojo domovini. Kaj bi jim dal in — kaj pokazal, da bi jim mogel reči: poglejte, tudi Slovenici nismo slabši od Poljakov...

O, saj bi jim ne bilo do tega, da bi se nasili, kakor so oni mene nasili, ampak da bi se čutili tako med svojimi kakor sem se jaz čutil med njimi. Zares, v veliki zadregi sem bil! (Konec prihodnjih.)

Jadransko vprašanje.

(Wilson odločao vztraja na svojem stališču. — Neposredna pogajanja.)

LDU, London, 10. marca. (ČTU) Wilson izjavlja v svojem nagovoru zaveznikom glede jadranskega vprašanja, da ne sprejme umaknitve skupnega memoranda od 9. decembra, glede katerega se je izvršil skupen dogovor, in tudi ne zadnjih predlogov. Tudi ne sprejme uveljavljanja londonske pogodbe, razen ako bi ga prepričali, da so določbe pogodbe pravilne in da ne škodujejo miru v južnoravnih Evropi. Wilson priznava, da je hitra rešitev jadranskega vprašanja silno nujna. Zato se brani potrditi novo ureditev, ki se je izvršila brez privoljenja Zedinjenih držav in ki je ena prizadetih stranki sprejeta. Predsednik upa, da zavezniki ne bodo smatrali za potrebo, kreniti v smer, kamor bi jim Zdinjene države ne mogle slediti.

LDU, Pariz, 9. marca. (ČTU) Kakor piše »Daily Telegraph«, je Nitti pri zadnjih direktnih pogajanjih o jadranskem vprašanju zagotovil Trumbiju znatne popuste, da bi se stvar končala. Pričakuje se, da bodo Jugosloveni nemudoma odgovorili na novi predlog.

Trst, 10. marca. »Il Piccolo« reproducira Reuterjevo poročilo iz Washingtona z dne 7. t. m., ki pravi: Odgovor na zadnjo noto Lloyd Ge-

orgea in Milleranda glede jadranskega vprašanja uvodoma povdaria odkrito in prisrčno njegovo zanimanje za dne 17. februarja prejeti odgovor obeh ministriških predsednikov, angleškega in francoskega ter izjavlja, da je »predsednik zacinjen, kako se mu more podtikati, da uamerava s svojo željo, da naj Italija in Jugoslavija z direktnim sporazumom določite skupne meje v reskem vprašanju, privoliti v umaknitenem memorandumu z dne 9. decembra. Ni mogoče, da bi odobraval tak predlog.

Na uveljavljanje londonske pogodbe nota izjavlja, da se ameriška vlada ni nikdar tekom cele konference smatrala za obvezno priznati kako tajno pogodbo, katere eksistence ji ni bila preventivno znana. Pribavljajo: »Združene države namenijo spoštovati dogovore take pogodbe, ki so pravčni in temeljeni.« Nota zatrjuje, da bi Združene države odobravale določila londonske pogodbe, ako bi ta določila bila pravčna in ne bi škodovala vzdrževanju mira in reda v južnoravnih Evropi.

Predsednik Wilson slednjič omenja, da je njegov predstojec odgovor glede skupne meje v reskem okraju v zvezi z izraženo željo obeh vlad na opustitev ideje o samostojni reski državi, kakor je bilo omenjeno v

Vilko Mazl:

Poljaki.

Ko bi mi ne bilo znano, kako malo smo se zanimali pri nas pred vojno za naše brate ob Visli, bi se resno sramoval priznati, da me je navdajala do Poljakov skoroda neka mržnja.

Od kod to?

Morda zaradi čudne politike, ki so jo uganjali nekateri poljski poslanci v dunajskem parlamentu? — Da, ta politika je bila dostikrat vse prej njenega slavjanska in je mejila nemalokrat že na izdajstvo slavjanske misli. Tega naziranja smo bili domalega vsi. In ker smo se tako radi nagibali na slabo stran, smo kramkomalo prezrli, da je ta parlamentarna gruča predstavljala le majhen del poljskega naroda.

Fran Govekar:

Svitanje.

(Dalej.)

»Torej«, je pritrdaval Danè, »torej je m o r a l Ferdinand bežati, če ni hotel izgubiti glave... Zdaj prebiva s svojo ženo v Trstu, svoje fante pa je poslal semkaj v Ljubljano, kjer smo pred Francoščo že najbolj varni!«

Morda pa gre zdajle svoje sinove obiskat? je dostavil rokavičar Kavčič, a nadaljevanje pogovora sta prekinili kar dve kočiji, ki sta se s silnim hrupom bližali od dveh strani obenem. Iz Spitalske ulice in iz Škofovega dvorca sta držali pred »Divjega moža«. Zbrana množica se je hitro umaknila za vodnjak in na stopnice pred mestno hišo.

Obenem sta skočila lakaja s kozla in odpela vrata od kočij.

Izstopila sta najvišja dostojanstvenika ljubljanska, Mihail baron Brigido, plemič Marenčič in Brezovički, prvi in tudi edini ljubljanski knezonadškof, ter kranjski deželnki glavar Franc grof Hohenwart. Oba v najsvetnejši obleki, oba v plaščih, a prvi ves lilaš s širokokrajinom, svetlim kocinastim klobukom, drugi ves črn in pošč zlatimi portami in vrivami ter z dvovogelinom klobukom in z mečem ob levem boku.

Oba pa sta tudi očividno razburjeni. Naglo sta si segla v roko, izpregonovila le dne besed ter se odpravila v hotel, kamor jima je delal pot škofov lakaj.

Ljudje so poklekli, baron Brigido pa se niti ozrl na nje, ker preveč se mu je mudilo.

Hitro so se zaprla za njima vrata, a precej nato se je prernil skozi množico še tretji dostojanstvenik ter hitel v hotel. Bil je v skromni rjavkastočrni obleki, kakršno so nosili ob nedeljah vsi boljši ljubljanski meščanji. Višok, bel, napol trd ovratnik, na prsih čipkasta široka kravata, šano imenovana, fraku enaka suknja, ki je puščala telovnik z dvema vrstama gumbov in gornji del hlač nezakrit, dokolenske hlače, svilene nogavice, šolni s srebrnimi zaporkami in klobuk so bili slavnostna obleka moža, ki je pritekel ognjen s plamenom iz mestne hiše počasi in zaspeno trije mestni in površni.

»Ljubi prijatelji, profesi, žiri!« je dejal slovensko, obrnivši se k množici. In kakov bi se bilo to razumelo samo ob njej, je dostavil: »Ich bitte um bestmöglichste Rache und Ordnung, meine Herren Bürger!«

»Brez skrbi, gospod župan!« je odgovoril mojster barokar. »Že veste, kaj se spodbodi. Torej!«

Možiček, ljubljanski župan dr. Anton Pobnik, je z najresnejšim obrazom izginil skozi vrata v hotel. Takrat šele so se primajali iz mestne hiše počasi in zaspeno trije mestni in površni.

stražniki. Še spotoma so si zapenjali gumbe na uniformah, eden pa je celo na glas zasehal.

»Ali si moral prezgodaj zapustiti žimnicu, Kozlevčar?« se je zasmjal krojač Dominik.

»Vraga, ponoči in podnevi služba!

memorandum z dne 9. decembra. Ce italijanska in jugoslovenska vlada — zaključuje nota — »zele opustiti idejo vmesne države in žele priklopiti predlagano svobodo do državo k »corpus separatum« Reke.«

Vlada se umika.

Kakor se poroča iz Beograda, je vlada vsled nastopa Smodlakove skupine prišla v sila neprijeten položaj, da mora privoliti v rekonstrukcijo kabineta ali pa izvajati konsekvence iz nemožnosti delati s parlamentom ter rešiti najvažnejša vprašanja. Sedanja vlada bi bila pripravljena privoliti v rekonstrukcijo pod pogojem, da obdrži ministrsko predsedstvo in ministrstvo notranjih zadev, da ostane parlament zbran do sestanka konstituante, ki naj se izvoli na podlagi volilnega reda, katerega bi izdelalo sedanje začasno narodno predstavnštvo. Tudi zahteva vlada, da reši ta parlament mirovne pogodbe in nekatere druge neodložljive zadeve. V naslednjem podamo

URADNO POREČILO O SEJI NARODNEGA PREDSTAVNIŠTVA

LDU. Beograd, 9. marca. (Porečilo o 73. seji začasnega narodnega predstavnštva.) Predsednik dr. Draža Pavlović otvoril 73. sejo narodnega predstavnštva ob 9. dopoldne. Zapisnik zadnje seje se odobri brez opazke. Nato se preide na dnevni red. Minister za notranje stvari Marko Trifković odgovarja na vprašanje poslanca Vaše Kneževića glede prepovedi manifestacij na Terazijah in na Prestolonaslednikovem trgu. Prepoved je bila izdana radi tega, ker se nahaja v bližini poslopje narodnega predstavnštva in se take prepovedi izdajo v vseh mestih, kjer obstoje parlamenti. Mestna uprava dovoljuje take manifestacije tudi, ako se ji prej naznani. Prepoved je bila potrebna zato, ker se nahaja v bližini številnih državnih uradov, diplomatska zastopništva, vsled česar je potrebno, da ve mestna uprava za znacaj nameravanih manifestacij. Iz teh razlogov ne prista na to, da bi se tozadetna naredba ukinila. Za tem je govoril poslanec Dragič - Mušič v imenu poljedelske stranke ter podal izjavo, ki vsebuje sedem točk. V njegovi deklaraciji se neglaša, da niti parlament, niti vlada, ki izhaja iz nje, nista izraz narodne volje. Poljedelski savez zahteva zaradi tega, da se čimprej preide k delu za volitve, pri katerem naj bi bile zastopane vse stranke, zlasti poljedelska. Nadalje zahteva, da se zastopniki te stranke spreimejo tudi v ustavnem odboru. V izjavi se ugotavlja nadalje, da sedanje naše zunanje meje ne odgovarajo narodnim težnjam in končno izjavlja vladni nezaupanje, ker ne predstavlja izraza narodne volje. Le koncentracijska vlada daje dovoli garancije, da bo volilni red tak, kakor to najboljje odgovarja interesom naroda. Za njim je govoril poslanec dr. Smodlak, ki je danes prvič nastopal v narodnem predstavnštvu. Početkom svojega govora izrazi svoje navdušenje za Srbijo, ki je nas vse osvobodila: »Brez naše Srbije, brez divnega srbskega seljaka ne bi bilo jugoslovenske države. Na žalost so še bratje, ki Srbije ne razumejo, toda, ko jo bodo spoznali, jo bodo ravno tako vzljubili, kakor smo jo sinovi Primorja.« Govornik smatra, da se naše razmere ne morejo prej urediti, dokler ne bodo prišli državni posli v deželi v roke vlade, ki bo stala nad strankami. »S tem ciljemo, pravilno obrazovali svojo skupino. Mislimo si, ki hoče združiti velike parlamentarne skupine. Izvenparlamentarnega režima ne moremo odobravati, ker je dovedel državo skoraj do državljanske vojne. Prejšnja vlada je pogazila s poizkusom, vršiti svoje posle brez kontrole, vsa načela demokratske vlade.« (Odobravanje.) »Nadejamo se, da je ta poizkus za vedno pokopan, toda naša prva dolžnost je skrbeti, da zoper ne pride do osebnega režima v naši deželi. Zahtevamo močno vlado, ki bo imela močno večino. Zaradi tega se ne moremo pridružiti desnicu tega doma, da ustvarimo strankarski režim, ker zahtevajo državni Interesi močnejšo vlado. Na skrčenje kvoruma ne bomo pristali. Treba je, da se to vprašanje odgovodi do konstitutante.« Zatem prečita izjavo svojega klubu, ki zahteva: 1. Volilni red; 2. volilni red naj se predloži parlamentu; 3. sestavljati naj se vlada, ki bo delala s parlamentom; 4. vlada naj bo koncentracijska ali na širša koalicija. Za dr. Smodlakom bi imel govoriti poslanec dr. Hohnlec, ki na se je odrekel besedi. — V imenu demokratske republikanske stranke je govoril na to poslanec Jaša Prodanović. Z ozirom na zunanjost politiko zahteva njegova skupina integralno

pod suverenost Zveze narodov, brez italijanske in jugoslovenske kontrole, so Združene države pripravljene sprejeti predlog in žele, da se skupna mera uredi od Italije in Jugoslavije.«

ta. Ljudstvo pozna naš program. Kar ne tiče volilnega reda smo enovna načela že davno proglašeni urbi et orbi. Kakšen bo zakon v področjih, se boste prepričali že v nekoliko dneh. Morem vam pa reči, da v njem ne bo dveh sistemov glasovanja, kakor je bilo to predvideno v naredbi, ki je bila pripravljena.« Ministrskemu predsedniku odgovarja nato kratko poslanec Jaša Prodanović, zlasti na poziv predsednika parlamenta, da bi njemu ne smel dovoliti govoriti, zakaj on sme govoriti po vsej državi. Smatra to za napad na poslanske pravice. Med drugim pravil, da ni govoril niti za, niti proti republike, niti za monarhijo, niti proti njej, govoril je te o dejstvih, ki se danes vrše. Razvijal nibenih teorij, temveč samo konstatiral, da vlada danes v monarchiji

osebni režim. — Ministrski predsednik Protič je na to izjavil: »G. predgovornik je rekel, da govoriti takoj o krom kot kakih institucij ter da se ni bavil z njo in je dodal, da je govoril samo o osebnem režimu, ki obstaja pri nas. Jaz to odklanjam in proti temu protestiram ne samo v svojem imenu, nego tudi v imenu Srbije. V deželi, ki je imela ustavo od leta 1888, in od leta 1903, ne more biti nikdar besede o osebnem režimu.« — Predsednik narodnega predstavništva dr. Draža Pavlović odgovarja ministrskemu predsedniku, da poslanca Prodanovića ni prekinil v njegovem govoru zaradi svoje tolerantnosti. — Predsednik je nato zaključil sejo ob 12:15 in dočil prihodnjemu sporazumno z vlado za jutri ob 9. dopoldne z istim dnevnim redom. — *

St. List: »Pričakuje se, da zavzame nova trgovska politika druge smeri, nego jih je imela pod prejšnjim ministrom dr. Kramerjem.«

BEogradski mestni fizik.

Beograd, 10. marca. Službeni list od 3. t. m. prima objavo ministra narodnega zdravja, s katero se mu ima njegova zdravniška praksa odvzeti. Dr. Heim, beogradski mestni fizik, proglaša umobilinom. Vsled tega se mu ima njegova zdravniška praksa odvzeti. Dr. Heim je bil docent na dunajski univerzi in je kot tak šel na roko hrvatskim in srbskim vojakom in jih opriščal službo. Radi tega je prišel v preiskavo. Da bi se rešil, je simuliral blaznost, o prevratu se je preselil v Beograd, kjer je dobil službo beogradskoga mestnega fizika. Sedaj so nastopili proti njem kolegi, ki pripadajo radikalni stranki in vsled njihovega rovarenja je došlo do odloka, ki ga je prinesel »Službeni list« od 3. t. m.

MEDNARODNA SINDIKALISTIČNA ZVEZA IN SVETOVNI GOSPODARSKI POLOŽAJ.

LDU. Pariz, 9. marca. (DKU) »Humanitec piše: Urad mednarodne sindikalistične zveze je v svojih sejah dne 5. in 6. t. m. dal z ozirom na svetovni gospodarski položaj resen nasvet, naj se napravi mir med narodi. Bodoči proračuni držav ne smejo več vsebovati stroškov za oboroževanje. Mednarodno razdelitev sirovin je treba organizirati in ustvariti podlago za mednarodno izmenjavo blaga. Urad je sklenil predložiti mednarodnemu svetu vprašanje podprtavljenja in socializacije proizvodnje in izmenjave blaga.«

Nato se je urad bavil s prehrano Avstrije in Madžarske in je sklenil ponovno apelirati na mednarodno solidarnost ter izvlečiti, da strašno trpljenje proletariata teh dežel zahteva nujno in uspešno pomoč proletarjev vsega sveta. Končno je urad sklenil obrniti se do organiziranih delavcev vseh držav s proglašom, kjer poudarja, kako strašno trplje madžarski delavci vsled belega teritoria, in zahteva v imenu Slovencev, naj zaveznike vlade prisilijo Madžarsko, da spoštuje pravice. Urad je te svoje zahteve sporočil vladam zaveznikov in Madžarski. Ako bi se preganjanje nadaljevalo, se bo izvedel splošen bojkot Madžarske. Vsled tega pozivlje urad vse delavce pomorske plovbe ter železniške, poštne in brzovjne nameščence, naj bodo pripravljeni, da se odzovejo pozivu mednarodnega urada in ustavijo vsako delo, ki posredno ali neposredno služi interesom sedanje madžarske vlade.

Iz parlamentarnih klubov. »Politika« javlja, da bo gospod Mihajlo Škorč, ki je izstopil iz Ribarjeve skupine, vstopil v zemljoradničko stranko, v kateri se nahaja dosedaj samo gospod Dragič Mučič. — Nova bosansko - hercegovska vlada. Sarajevo, 8. marca. Včeraj je bila sestavljena nova bosansko - hercegovska vlada. Radikalci imajo razen predsednika dr. Srščka poverjeništvu za pravosode (dr. Vukmanović), šume in rude (Stj. Janković), agrarno reformo (Kosta Majkić), prehrano, Vlado Ojurić. Resori za melioracije bo podrejen arbitraži centralne vlade v Beogradu. Delegat ministrstva finančnih Šijan se smatra kot izven strank. Muslimanska stranka je dobila notranje posle (Deftordanović), prosveto (prof. Sladović), zdravstvo (Karamehmedović). Poverjeništvu za pošto in brzovoj obdrži dosedanj predstojnik tega urada. Hrvati imajo poverjeništvu vere (prof. Janković), trgovino in obrt (dr. Badovinac), poljedelstvo (dr. Andrić). Oddelek za socijalno politiko se ni pridelil nikomur in se prepušča odločitev beogradski centralni vlad.

= Plod sistematičnega hujskanja proti slovenskim aprovizacijam, ki nakupujejo žito in moko v Vojvodini, se je pokazal v jarki luči. Izvestni časopisi so nevrehomoma pismarji, koliko tisoč vagonov žita in moke je nakupil v Vojvodini. Žitni zavod, Vojna zveza in druge veče aprovizacije. Natančno so izračunali, za koliko let imamo v Sloveniji žita in moko ter kakšne kolosalne imožnosti da smo izvoziti v Avstrijo. Nič niso pomagale uradne ugotovitve, da rabi Slovenija mesečno 700 vagonov krušnega žita, medtem ko jih v resnicu prejme vsled mizernih prometnih razmer iz Vojvodine in Slavonije mesečno povprečno kmaj 400 vagonov. Vojna oblast je nenadoma izprevidela, da ji primanjkuje moko in le zasegla v Vojvodini žito in moko, ki so ga nakupile slovenske aprovizacije. Ne moremo si tega razlagati drugače, kot da je vojaška oblast nasledila omenjenim popolnoma neinteligentnim časnikarskim noticam. Vsega skupaj so zasegle vojaške oblasti nad 100 vagonov žita in moke ter okoli 150 praznih železniških vozov praznih garnitur, s katerimi so še Slovenske aprovizacije po moko. To je vsekakor nekaj preveč komodno postopanje. Vsakdo ve, kako težavno je danes zbrati denar v gotovini, kako nerade dajo naše železnicne prazne garniture za živilske vlake in kako težko se dobi za to potreben denar. In ko je enkrat vse pripravljeno, pride vojaštvo in vzame brez potrdila in brez plačila. Vključi intervencijam pri ministrstvu za prehrano ne vojaške revkvisicije nadaljujejo, tako, da si slovenske aprovizacije ne upajo že nič več nakupovati. Zaloge v Sloveniji so čisto pri koncu in če ministrstvo za prehrano takoj potrebno ne ukrene, bo imelo to za prehrano in red v Sloveniji najusodenje posledice. — *

KABINETNA KRIZA V ITALIJ.

LDU. Berlin, 9. marca. (DKU) Rimski poročevalci lista »Vossische Zeitung« javljajo: Ministrski predsednik Nitti se je davi vrnil v Rim, kjer ga je sprejel na kolodvor angloški poslanik. Listi izjavljajo, da se more že govoriti o kabinet krizi. V senatu je bilo stavljeno vprašanje, kakšni so bili vzroki, ki so zadržali zaveznike vlade, da niso predložile svojim parlamentom saint - germaniske mirovne pogodbe v ratifikacijo.

VARŠAVSKA KONFERENCA GLEDE BOLJŠEVIKOV.

LDU. Pariz, 10. marca. (DKU) — Brezžično. »Temp« poroča, da je varšavska konferenca v svojih prvih sejih določila splošna načela, v zmljih katerih se bodo vodila pogajanja s sovjetti. Izmed komisij, ki se bodo bavile s posebnimi vprašanji, je omeniti vojaško komisijo, kjer bodo zastopani Poljaki, Finci in Francoski: bavila se bo z razvrščanjem francoskih in poljskih čet za primer boljševiške napada. Obe armadi naj bi z ozirom na novo zbiranje boljševiških čet ob meji ostali v trajnem stiku. Govori se, da sta Viviani in Klotz nadarila korake, da more poljska vlada razložiti svoje želje pred skupno komisijo za finance in za zunanje zadeve.

POSOJILLO ZA NEMČIJO.

LDU. Berlin, 9. marca. (DKU) Achtuhru - Abendblattje javlja iz Bazla: Agence Havas je v soboto poročala, da so zavezniki formalno končali razpravo o posojilu, ki ga nameravajo dovoliti Nemčiji. Dovolili so posojilo z gotovimi pogoji in jamstvi, o katerih se bodo takoj začeli posvetovati v Parizu.

Sokolska.

Ljubljanska sokolska župa. Občni zbor župe se vrši dne 10. t. m. ob 10. dopoldne v Narodnem domu v Ljubljani.

Slovenska Sokolska Zveza. Občni zbor župe se vrši v nedeljo, dne 21. t. m. ob 9. dopoldne v Narodnem domu. Pozivljamo vsa bratska društva da odpadle svoje dele.

Sokolski Savez SHS. Seja starejstva Saveza se vrši v ponedeljek, dne 15. t. m. v Ljubljani. Seja tehničnega odbora se vr

Telefonska in brzovjarna poročila.

NOVA SMER NASTRI TRGOVSKI POLITIKI.

Bengrad, 10. marca. Ministrstvo trgovine in industrije je zahtevalo od pristojnih trgovskih in obrtnih zbornic odgovor na sledeča vprašanja: Ali naj se uvoz in izvoz prepusti svetovni trgovini, ali pa je še potrebno nadzorstvo in omreževanje? Ali naj se nadzorstvo koncentriра in

se zato vzpostavi posebna kompetenca? Za katero blago bi bil ubraniti izvoz in uvoz in koliko se najaja tega blaga v območju posameznih zbornic? Ali naj se izvoz in uvoz dozvoli v nekaj način? Ali naj se dosedanja carina nikoli oziroma še nadalje obdrži in v kateri višini? Ali naj se izvaja le proti kompenzaciji ali pa proti zdravju valut? Tej vesti dodaja »Jutarni

Slovenski lira za 18 letnega dečka visoke rostave se kupi. Ponudbe pod "Sloveni 1880" na uprav. Slovenskega Naroda. 1880

Kot parža za 1 avtomobil, se izdeč primeren prostor. Ponudbe na upravnštvo Slov. Naroda pod: "Avigeralia 1881". 1891

Bradnik, izvežban v mlinški stroki in s prakso v močnati trgovini! se takoj sprejme. Pismene ponudbe naj se predložijo ravnateljstvu Žitnega zavoda v Ljubljani. 1870

Vsako kelitino žpirita (gorilinega), delaka, kupi tovarna lesnih izdelkov v Zg. Cameljnah nad Ljubljano. 1886

Prodasta se 2 lepi elegantni napol pokriti kočji Naslov pove upravnštvo Slov. Naroda. 1887

Potrebujem 2 partiji veščih osekarijev za krožno peč (Ringofen). Pismene ponudbe na tvrdoč M. Greiner Petrinja (Hrvatsko). 1859

Hupi se dva ali tri nadstropna hupa v Ljubljani, Cetju ali Mariboru. Pismene oferte pod: "Resen hupec 1802" na uprav. Slov. Naroda. 1802

Za skladišče se odda večji prostor v našem. Pismene ponudbe pod Šifro: "10. Marec 1885" na upravnštvo Slovenskega Naroda. 1886

Namizni interurbanji telefonski aparati, dobro ohranjen, traži se za kupiti. Ponudbe na upravnštvo Slovenskega Naroda pod Šifro »Telefon 1808».

Potrebujem enega starejšega in enega mlajšega zobotehnikov, na stop 1.-15. aprila. Reflektantje naj poslujejo ponudbe na naslov: Hinko Kadruša, Tuzla, Bosna. 1806

Otroški voziček, dobro ohranjen, se kupi. Ponudbe na upravo Sl. Naroda pod: "Voziček 1851".

Radi opustitve mlinske obreti napredaj:

dva para umetnih krmov

(Selbstschräfer, sistem Heller) in par-

val krov. Naslov uprava Sl. Nar. 1854

Za eksport 5. vagon la subih etufransih siliv v skatuah z 25 K nuidim po ceni K 21:50 franko Sisak. Reflektanti naj se obrenejo za naslov na upravo tega lista pod: "Importeur 1798". 1798

Išče se učenka za papirno trgovino. Kje, pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 1819

Telefon 423
ima Franc Bar

prodaja in kopiravila pisalnih strojev ter kontrolnih blagajn. Ljubljana, Čankarjevo nahr. 5. 1892

Kot blagajnica ali prodajalka želi vstopiti v teh poslih izvežban gospodinjstva. Cenene ponudbe na Anončni zavod Diago Beseljak. 1882

I tevarni lesnih izdelkov v Zgornji Cameljnai nad Ljubljano se sprejme proti dobrì placi več mizarjev, stolarjev, parketnih delavcev, dal e inizarski preddelavec, 1. agar. Hranilo in stanovanje preskrbi podjetje. 1895

Vetje podjetje sprejme več izvežbanih pisarniških moči. Nastop takoj. Ponudbe pod: "Izvežbačnoči" na uprav. Slov. Naroda. 1774

Niša z dvoriščem v okolici Ljubljane se kupi ali vzame v našem. Ponudbe na unrvaništvo Sl. Naroda pod: "Postopek 1820". 1820

Absolventka trgovskega tečaja želi vstopiti kot praktikantinja v več trgovino z deželnimi pridelki. Dopol. pod: "Praksa na snočno ekspedicijo A. Matelič, Ljubljana, Kongresn. trg 3. I. nadstr." 1878

Poverjeništvo za socialno skrbstvo potrebuje za svoje državne protezne delavnice

Komercljalnega vodja Prednost imajo oni, ki so poslovali zlasti v kovinski, bandažni in usnarski stroki. Pogoje je znanje knjigovodstva in trgovske korespondence. Plača po dogovoru. 1873

Kličite!!! Telefon št. 423!

Oglas se: Anončni in informatični zavod Drago Beseljak in uredništvo adresarje Ljubljana, Čankarjevo nabrežje št. 5. 1881

+ + +

V imenu žaljučih sorodnikov naznjam vsem prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš ljubi brat, sin svak in stric, gospod

Štefan Derganc

postal uradnik, v laškem ujetništvu

zenadoma umri dne 29. februarja 1920 na Forte Begato v Genovi (Italija).

Po štiri letnem ujetništvu je zavratna laška krogla končala mlado, nadpolno življenje na begu v svobodno domovino.

Pokojnika priporočamo v blag spomin.

LJUBLJANA, 10. marca 1920.

Dr. Franjo Dergano,
primarij I. kirurg. odd. deželne bolnice,
brat.

SAVA lesna trgovska in industr. družba z o. z. v Ljubljani naznana tužno vest, da je danes zjutraj preminul njen družabnik in član nadzornega sveta, gospod

IVAN VINTAR star.

lesni trgovec in posensnik v Straži

Naj mu bo ohranjen časten spomin.

V LJUBLJANI, dne 10 marca 1920.

Zahvala.

Vsem, ki so v težki bolezni in ob smrti naše nepozabne mamice, stare mamice in tače

Neže Cirman

z nami čutili in jo spremili k večnemu počitku izrekamo najiskrenje zahvalo.

Rodbini Mrakova, Cirmanova.

Prodaja 22 težina, fino izdelana polkrita kocijija. Vpravljaj v Dobu 70 pri Domžalah. 1779

Sprema se proti takojšnjemu nastopu spremna kontoristična, ki zna tudi stenografično in vedeti knjigovodstvo vsejga podjetja. Hranilo in stanovanje v hiši. Ponudbe pod: "Sprema 1882" na upravnštvo Slovenskega Nar.

Trgovska absolvencija želi vstopiti kot začetnika blagajnica ali posrežniške moči. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Nar.

Opokarno ali kako drugo podočno nosno podjetje kupim ali pristopim kot družbenik. Puge sprejma upravnštvo Slovenskega Naroda pod: "Bedečnost 1881". 1821

I tevarni lesnih izdelkov v Zgornji Cameljnai nad Ljubljano se sprejme proti dobrì placi več mizarjev, stolarjev, parketnih delavcev, dal e inizarski preddelavec, 1. agar. Hranilo in stanovanje preskrbi podjetje. 1895

Stavbeni vodja, kateri je sedal sezida več tovarniških poslopil v velikem industrijskem kraju v Nemški Austriji, želi priti v Jugoslovijo, kot samost. jna moč ali akordant k kakemu večjemu podjetju, najrdje k kaki veliki tovarniški stavbi železne stroke, ali povečanje tovarne. Reflektura samo na stalno službo. Zmožen več jezikov. Cenjene ponudbe se prostijo na naslov Julij Poženel Bautitzer Cärrdorf 109 Erck a.d. Mur. 1804

Cigaretni papir sledče vrste: Gotob, Club, Attache Tabu Vergé, Abadie in Samum priprava za debelo:

GRAMOS-PAPIRNICA Ljubljana Nestni trg. 11.

vseake vrste tesan, žagan in okrogli kupi vsačko množino

Malenšek M. lesotrac Maribor.

deske, trame, kostanjev les, gozdove in oglice in mehkega in trdega lesa kupoi po načilji ceni vseake množino družbe Impex v Ljubljani, Krekov trg 10. 1333

Oglas. Potrebujemo različiti material za pogon i udzdržavanje željeznica te pozivamo sve one, koji bi bili voljni, da nam taj material pribave, neka do 15. marta o. g. podnesu oferte za materijal, kojim razpolazu.

Ako ponudu v cijelosti ili djelomično prihvatom, odgovoriti ćemo do 25. marta 1920.

Vrsti i količini potrebnog materijala sabrani su u posebnom iskazu, koji se može dobiti u našem ekonomskem odjeljenju (G) ove direkcije.

U Zagrebu, dne 1. marta 1920.

Direkcija Državnih Željeznica.

Jadranska zavarovalna družba v Ljubljani, Krekov

trg št. 10, sprejme perfektnega

knjigovodja

v definitivno službo s pravico do pokojnine. Vstop takoj. Plaća današnjim razmeram primerna.

Radi izselitve se proda

elegantna gospodska soba (Herrenzimmer) in sicer: klubská garnitura (usnje) velik salonski naslanjač, velika medena svetiljka z mizico (medenina), salonsko ogledalo, preproge, zastori, več slik (umetniško delo) in druge stvari. Istotam tudi skoro nov pianino najboljši fabrikat. Naslov pove uprav. Slovenskega Nar.

Za spremiščevanje transportov celih vseh lesa iz Slovenije do Trsta in naselj se sprejme

več vpokojenih železničarjev. Prednost imajo oni, ki so zmožni laščine. Oglasijo naj se pri Zvezni Industrijevi v Ljubljani, Štefanburgova ulica št. 7/11.

Čisto svinjsko mast

samo na debelo po najnižjih dnevnih cenah dobavlja I. Slavonska tvornica suhomestne robe i masti

J. Gigović, Novi Gradishka, Slavonija.

Jeklarna na Ravnah. ustanovljena 1774. leta.

Gostilni - Kavarno Koroliko (Jugoslavija). Počna postaja Gučanj, Železniška postaja Prevalje. Brusiljni naslov: Jeklarna na Gučanj.

Preizvedba: Analitiska in izvedovalska tehnika v zaborjih, s sidrom let vorstveno zmesata. Izdelava se začinkovna leginska tehnika za vsekovarno orodje, usnječje trajnosti. Optima na orodje, drugegačnost, za kladivo, žloba, matrice, za dleta in vože za obdelovanje željeza; za vredne za rade, prenog in hramen; za plo, rezila, vrtalna dleta it. t. d. Leginske in mazlavne mazlavne tehnike za vozovne in vagonne vznemili; za konstrukcijske dele posebne trajnosti v avtomobilni in letalni industriji; za kolenna obrtoja; za kose, srpe, sekire, motice, lopate it. t. d.

Leginske: Vozovne osi s palama in mazlavili; transmisijske valice (zastopane do 4 m, eurokovane do 6 m dolžine); v zelenih kopani deli za avtomobile in vagon; kroglice za cementne milne it. t. d.

Zvezni groz Thorenska

Drva novi, illi zabiljeni, illi u dobrom stanju, želim kupiti. Cij. ponude, uz naznaku fabrikata, te točnog opisa molim platiti z avtomobil Šimes Arca, Zagreb, Šestka cesta 52. 1860

Drva nova, mehka in trda, žaganja in copljena, dobavi in priselje na dom SREBROVNIK, Kočevska ulica 31. 171

Vinara Fran Jakovac, Jasna, Hrvatsko, priporoča prista rdeča in bela vina po ugodni dnevni ceni 511

Išče se primerno stanovanje all vsaj 1 soba s kuhinjo v bližini Sv. Jakoba mostu za takoj ali nekaj poznej. Obenem se išče pisalni stroj z vidno pisavo. Ponudbe na uprav. Slov. Naroda pod: "Pomlad 1920". 1822

črnam (Volgoljet) novi, illi zabiljeni, illi u dobrom stanju, želim kupiti. Cij. ponude, uz naznaku fabrikata, te točnog opisa molim platiti z avtomobil Šimes Arca, Zagreb, Šestka cesta 52. 1860

črnam (Volgoljet) novi, illi zabiljeni, illi u dobrom stanju, želim kupiti. Cij. ponude, uz naznaku fabrikata, te točnog opisa molim platiti z avtomobil Šimes Arca, Zagreb, Šestka cesta 52. 1860

črnam (Volgoljet) novi, illi zabiljeni, illi u dobrom stanju, želim kupiti. Cij. ponude, uz naznaku fabrikata, te točnog opisa molim platiti z avtomobil Šimes Arca, Zagreb, Šestka cesta 52. 1860

črnam (Volgoljet) novi, illi zabiljeni, illi u dobrom stanju, želim kupiti. Cij. ponude, uz naznaku fabrikata, te točnog opisa molim platiti z avtomobil Šimes Arca, Zagreb, Šestka cesta 52. 1860

črnam (Volgoljet) novi, illi zabiljeni, illi u dobrom stanju, želim kupiti. Cij. ponude, uz naznaku fabrikata, te točnog opisa molim platiti z avtomobil Šimes Arca, Zagreb, Šestka cesta 52. 1860

črnam (Volgoljet) novi, illi zabiljeni, illi u dobrom stanju, želim kupiti. Cij. ponude, uz naznaku fabrikata, te točnog opisa molim platiti z avtomobil Šimes Arca, Zagreb, Šestka cesta 52. 1860

črnam (Volgoljet) novi, illi zabiljeni, illi u dobrom stanju, želim kupiti. Cij. ponude, uz naznaku fabrikata, te točnog opisa molim platiti z avtomobil Šimes Arca, Zagreb, Šestka cesta 52. 1860

črnam (Volgoljet) novi, illi zabiljeni, illi u dobrom stanju, želim kupiti. Cij. ponude, uz naznaku fabrikata, te točnog opisa molim platiti z avtomobil Šimes Arca, Zagreb, Šestka cesta 52. 1860